

ARCIBISKUPSTVÍ OLOMOUCKÉ

Wurmova ul. 562/9, 771 01 Olomouc

Č. j.: 2263/2020

V Olomouci dne 31.3.2020

Rozhodnutí olomouckého arcibiskupa k duchovní správě a liturgické službě během nadcházejících týdnů

Všeobecná církev se ocitla v mimořádné situaci. Poprvé za mnoho staletí bude papež slavit bohoslužby Svatého týdne bez účasti věřících.

S velkou vírou v Boží přítomnost, veden zodpovědností za zdraví a život věřících a celé společnosti, s odkazem na dřívější dokumenty a nařízení sděluji diecéznímu kléru a řeholním kněžím, kteří působí v olomoucké arcidiecézi pokyny, které navazují na Vademecum Liturgické komise ČBK a jsou v naší diecézi závazné.

I. Dispens

Od začátku zákazu veřejných bohoslužeb je v platnosti dispens od účasti na nedělní mši svaté platný až do odvolání. Velmi vás povzbuzuji k tomu, abyste se účastnili mše svaté, pobožností a duchovních programů skrze televizní, rádiové a internetové přenosy.

S ohledem na aktuální nařízení Ministerstva zdravotnictví, veden pastýřskou péčí o zdraví věřících a kněží, nařizuji až do odvolání sloužení všech mší svatých a velikonočního Tridua bez účasti věřících, pouze s nutnou asistencí. Totéž platí pro kaple v kláštorech a řeholních domech. Mimo bohoslužby mají být kostely otevřeny pro osobní modlitbu.

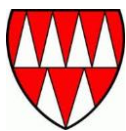
Zvu všechny – duchovní i laiky – k vytrvalé modlitbě v domácích komunitách podle učení Ježíše Krista: „Jestliže se shodnou na zemi dva z vás na jakékoli věci a budou o ni prosit, dostanou ji od mého nebeského Otce. Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.“ (Mt 18,19-20)

Zvláště zvu ke společné modlitbě každý večer ve 20 hodin, vyhlášené už dříve. Kéž se rodiny v této mimořádné situaci stávají stále více domácími církvemi, aby tak vytvářely rodinu církve v naší arcidiecézi. K této společné modlitbě je možné zvát i vyzváněním zvonů v našich kostelích (vyjma Velikonočního tridua).

II. Svátost pokání a smíření

1. Kodex kanonického práva (kán. 960-961) umožňuje v případě fyzické nemožnosti dosáhnout smíření jiným způsobem, než je zpověď. Pokaždé, když je vážný důvod a není příležitost ke zpovědi, je k přijetí Boží milosti zapotřebí, aby si věřící „zároveň předsevzal, že jednotlivě vyzná v přikázané době těžké hříchy, které nyní takto nemůže vyznat“. Katechismus katolické církve v čl. 1452 vysvětluje, že „lítost, která vyvěrá z lásky k Bohu, milovanému nade vše, nazývá se dokonalá lítost nebo lítost z lásky. Taková lítost odpouští všední viny; dosáhne také odpuštění smrtelných hříchů, zahrnuje-li pevné předsevzetí jít ke svátostné zpovědi, jakmile to bude možné“.

Povinností duchovních správců je vysvětlit věřícím zmíněné možnosti způsobů smíření prostřednictvím internetových stránek farnosti, případně nakopírovat a nabídnout k rozebrání v kostele.

ARCIBISKUPSTVÍ OLOMOUCKÉ

Wurmova ul. 562/9, 771 01 Olomouc

2. Ve farnostech se nebude konat velikonoční zpovídání. Jen ve výjimečných situacích, kdy to žádá pastorační péče, ať je dána příležitost přijmout svátost pokání a smíření těm věřícím, kteří o ni osobně požádají. Předem se s knězem telefonicky domluví. Místem konání takové zpovědi ať není zpovědnice, ale zákristie, zavřený kostel, nebo vhodný venkovní prostor v areálu kostela. Je přitom potřeba dodržet zásady opatrnosti a bezpečnostní pravidla (rouška, vzdálenost 2 metry). To platí jak pro kajícího, tak pro zpovědníka. Současně je nutné dbát na to, aby nedošlo k porušení zpovědního tajemství.
3. Po ukončení mimořádných opatření bude třeba dát příležitost ke svátosti smíření všem a pozvat je k svatému přijímání v rámci poděkování za překonání nemoci (přesunutá velikonoční zpověď).
4. Není dovolena zpověď prostřednictvím elektronické komunikace (telefon, internet atd.). Svatý stolec nikdy nedovolil zpověď po telefonu a všechna dosavadní prohlášení jasně zakazují zpověď „na dálku“, přičemž upozorňují, že ve virtuálním prostoru „nejsou svátosti“.
5. V případě, kdyby kněz nabyl přesvědčení, že nastala „závažná nutnost rozřešení více kajících najednou bez předchozího jednotlivého vyznání“, obrátí se na diecézního biskupa, který má právo rozhodnout, zda se jedná o „závažnou nutnost“.

III. Návštěvy nemocných

1. Jste-li pozváni k nemocnému v domácnosti, běžte, ale dodržujte bezpečnostní opatření (rouška, rukavice, dezinfekce).
2. Infikovaní pacienti v domácí léčbě nejsou v ohrožení života a návštěvu možno odložit.
3. Při návštěvách neinfikovaných pacientů v nemocnicích a domovech je třeba dodržet všechna nařízení těchto ústavů s tím, že umírajícím nelze odepřít přijetí svátostí (jde o „základní lidská práva a svobody“, která mají v Ústavě nejvyšší prioritu).
4. Návštěvy infikovaných pacientů izolovaných v nemocnicích jsou možné jen v plastové kombinéze a všech ostatních ochranných prostředcích, které používají lékaři.

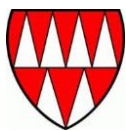
IV. Svaté přijímání

Výklad třetího církevního přikázání („Přijmout Svátost oltářní aspoň ve velikonoční době“) říká, že se jedná o časové období od Popeleční středy do Slavnosti Seslání Ducha Svatého. Vzhledem k současné situaci usilovně povzbuzují všechny věřící k duchovnímu svatému přijímání, kterému má předcházet kající úkon a dokonalá lítost. Nové příležitosti ke zpovědi a splnění tohoto přikázání budou pro všechny po ukončení pandemie.

V. Svatý týden

Organizace bohoslužeb Svatého týdne vychází z dekretu Kongregace pro bohoslužbu a svátosti ze dne 19. 3. 2020.

Květná neděle. Použije se třetí způsob. Bez vycházení z kostela a průvodu je však možné na začátku mše sv. požehnat ratolesti, které mohou zůstat v otevřeném kostele k rozebrání. Pokladničky postní almužny se přinesou až na první veřejnou bohoslužbu. Farnostem

ARCIBISKUPSTVÍ OLOMOUCKÉ

Wurmova ul. 562/9, 771 01 Olomouc

navrhujeme, pokud nebudou mít jinou urgentní potřebu pomoci, určit výnos jako pomoc Charitám s mimořádnými výdaji na pandemii.

Velikonoční třídení - účast na bohoslužbách není povinná. Povinná je účast na mši svaté na Boží hod velikonoční. Zároveň ale platí vyhlášení zákazu shromažďování a na účast se vztahuje dispens.

Ve Svatém týdnu doporučuji dodržet obvyklý pořad bohoslužeb, přestože budou bez účasti věřících. **Každý kněz však koná obřady jen jednou.** Je třeba informovat farníky o tom, kdy začínají tyto bohoslužby, aby se mohli s celebrantem duchovně spojit ve svých domovech, případně skrze elektronické prostředky.

Zelený čtvrtek

1. Missa Chrismatis s posvěcením olejů se v katedrále bude konat bez účasti věřících v 8,30. (Připravujeme přenos této bohoslužby. Přístupovou cestu oznámíme později.) Obnova kněžských závazků se překládá na pouť kněží za vlastní posvěcení. Svaté oleje pro děkanáty je možné si vyzvednout v katedrále ve čtvrtek od 10 do 12 hodin a také v pátek od 10 do 12 hodin. Kněžská sbírka na pomoc kněžím v Moldávii se překládá na kněžskou pouť.
2. Všem kněžím se výjimečně dovoluje, aby v tento den slavili mši na památku večeře Páně bez účasti lidu. Obřad mytí nohou se vynechává. Na konci mše na památku Večeře Páně se vynechává průvod a Nejsvětější svátost se uchová ve svatostánku.

Velký pátek

1. Během Velkopáteční bohoslužby se do přímluv vloží zvláštní úmysl (**viz příloha č. 1**).
2. Nedoporučuje se připravovat Boží hrob ani soukromé uctívání Kříže. Povzbudte věřící k adoraci Kříže ve svých domovech.

Bílá sobota

Je vhodné nechat otevřený kostel a v něm je možné vystavit kříž. Sběrka na Boží hrob se ruší.

Velikonoční vigilie

Ať se dodržují liturgické předpisy pro Velikonoční vigilii dle úpravy Vademeca.

Boží hod velikonoční

Ruší se tradiční obřady požehnání velikonočních pokrmů. Místo toho doporučuji věřícím obřad požehnání pokrmů doma před velikonoční snídaní (**viz příloha č. 2**). Prosím, abyste ho dali na internetové stránky farnosti; případně nakopírovali a nabídli v kostele. Sběrka na kněžský seminář se ruší.

VI. Koncelebrace

Během celého období se ponechává na předsedajícím příprava kalicha, přijetí z kalicha a purifikaci. Koncelebrující přijímají Tělo Kristovo a namáčením Kristovu Krev, načež předsedající přijímá pitím Krev Páně a purifikuje liturgické nádoby.

ARCIBISKUPSTVÍ OLMOUCKÉ

Wurmova ul. 562/9, 771 01 Olomouc

VII. Slavnost Prvního svatého přijímání

1. Pokud jsou zavřeny školy, mají být děti doma. Proto se pro ně neorganizují žádné aktivity ve farnostech (včetně první svatě zpovědi). Upozorňuji však na nabídky Katechetického centra, které je dobré využít.
2. Pokud stav epidemie nebude zrušen a děti nepůjdou do školy, je nutno zrušit První svatě přijímání až do ukončení epidemie. Až se vrátí děti do škol a bude zrušen stav nouze, rozhodnutí o Prvním svatém přijímání je nutno nechat na jednotlivých rodičích po dohodě s farářem. Každý případ je zapotřebí rozlišit individuálně, není možné rozhodovat hlasováním nebo většinovým názorem.
3. Povzbuzuji duchovní správce, aby byli ve stálém kontaktu (telefonním nebo e-mailovým) s rodinami dětí, které se připravují k Prvnímu svatému přijímání, a naslouchali jejich názorům.

VIII. Křest

Zvláště křest dospělých je třeba odložit na Svatodušní vigilií, pokud bude zrušen nouzový stav. Jinak je možné křtít v minimálním společenství jen za přítomnosti rodičů a kmotrů.

IX. Pohřeb

Na pohřby existuje státní výjimka, ale je třeba být velmi opatrný a dohodnout se jen na malé skupině nejbližších. Doporučuji pohřební obřad jen u hrobu.

UPOZORNĚNÍ

Výše zmíněná nařízení se mohou měnit.

Drazí Bratři!

ujišťuji vás, že v této náročné době jsem s vámi a modlím se za vás. Společně s pomocnými biskupy jsem vám k dispozici. Mimořádný čas je pozváním k našemu posvěcení. Věřím, že působení světců pak ponese bohaté plody.

I já prosím slovy z Missa chrismatis: „Modlete se i za mě. Prosme Pána: ať je váš biskup věrný svému apoštolskému poslání a ať se mezi vámi opravdu stane obrazem Ježíše Krista, velekněze, dobrého pastýře, učitele a služebníka všech“.

Svěřuji vás a vaši službu Ježíši Kristu Nejvyššímu Veleknězi a ze srdce Vám žehnám.

+Jan Graubner, arcibiskup olomoucký